

Aan: gemeenteraden Veiligheidsregio Kennemerland
Van: Bert van de Velden, directeur Publieke Gezondheid
Datum: 3 maart 2020
Betreft: Coronavirus / COVID-19 (de door het nieuwe Coronavirus veroorzaakte infectieziekte)

Het coronavirus is ook in Nederland aangeland, en zijn er besmettingen in de Veiligheidsregio Kennemerland aan de orde.

Dit is aanleiding u, op verzoek van de burgemeesters nader te informeren over de aanpak van deze situatie.

Verantwoordelijkheden

Het nieuwe coronavirus veroorzaakt de ziekte COVID-19. Omdat dit een nieuw besmettelijk virus is, heeft de Minister van Medische Zorg en Sport COVID-19 aangemerkt als A-ziekte. Dit houdt volgens de Wet publieke gezondheid formeel het volgende in:

- Het bestuur van de veiligheidsregio draagt zorg voor de voorbereiding van de bestrijding
- De voorzitter van de veiligheidsregio draagt zorg voor de bestrijding van het virus
- De minister van VWS geeft leiding aan de bestrijding en kan de voorzitter van de veiligheidsregio opdragen hoe de bestrijding ter hand te nemen
- De uitvoering van de bestrijding is opgedragen aan de GGD

Aanpak in Nederland

Elk land kent een eigen aanpak van infectieziekten; deze is uiteraard ook afhankelijk van het aantal en de aard van de besmettingen. In Nederland is er een lange traditie op het gebied van infectieziekten bestrijding; de eerste GGD'en ontstonden juist als reactie op de Spaanse Griep in 1918. Deze traditie heeft geleid naar een modern en goed uitgewerkt systeem van maatregelen op basis van de Wet Publieke Gezondheid, en tot een uitgebreid netwerk van (medische) partners die met elkaar noodzakelijke maatregelen uitdenken en uitvoeren. De aanpak is op dit moment gericht op het snel opsporen van besmette mensen en voorkomen van verdere besmetting. De maatregelen zijn gebaseerd op feiten en risico-inschatting. Dwang is daarbij in Nederland nog niet nodig gebleken, (thuis)quarantaine en thuisisolatie vindt steeds plaats op vrijwillige basis. GGD'en monitoren de uitvoering zorgvuldig en bieden ook ondersteuning. Respect voor de privacy van betrokkenen is een van de uitgangspunten bij de uitvoering van de maatregelen.

De algemene adviezen aan de bevolking richten zich ook op de meest effectieve manieren om verspreiding van een virus te voorkomen (het inmiddels bekende 'handen wassen; niezen en hoesten in de binnenkant elleboog; gebruik van papieren zakdoek').

Inwoners, bedrijven en organisaties kunnen op de website van het RIVM (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu) uitgebreide informatie vinden over het coronavirus.

Omdat de situatie steeds verandert en de informatie betrouwbaar en actueel moet zijn, is het niet wenselijk lokaal of regionaal een eigen informatievoorziening in te richten. Daarbij dreigen GGD én huisartsen nu al overbelast te raken door telefoontjes van ongeruste burgers, met vragen die ook via de website worden beantwoord. Om meer specifieke vragen te beantwoorden is er inmiddels ook een landelijk nummer beschikbaar: **0800-1351**. Zo wordt bereikt dat de GGD beschikbaar blijft voor vragen van professionals, scholen en zorginstanties en voor het uitvoeren van de maatregelen, en hebben huisartsen tijd voor echte medische klachten.

Regionale oplossing isolatie/quarantaine

De gemeenten dienen te zorgen voor quarantainelocaties in de regio. Vaste locaties daarvoor kent Kennemerland op dit moment niet. Reden dat de VRK bij de brandweerkazerne in Hoofddorp zes flexibele units heeft geplaatst. Hiermee is een vangnet beschikbaar voor het geval mensen met een (mogelijke) besmetting niet thuis kunnen verblijven, en ook niet in aanmerking komen voor ziekenhuisopname. ‘Echte’ hotels weigeren namelijk meestal in zo’n situatie personen te huisvesten. De capaciteit van de units bedraagt nu maximaal zes personen (twee personen per unit). Dit kan indien nodig snel worden uitgebreid. In combinatie met het gebruik van ook door derden ter beschikking gestelde ruimte, kan worden gesteld dat voor de korte termijn voldoende opvang beschikbaar gemaakt kan worden.

Voorzorg

Uit voorzorg bezinnen GGD Kennemerland en de gemeenten zich op maatregelen die mogelijk aan de orde kunnen komen als een grotere groep mensen ondanks alle voorzorgsmaatregelen toch besmet raakt. Dan kan het gaan om maatregelen gericht op inwoners en bedrijven. Maar ook over maatregelen gericht op het ambtelijk apparaat en de continuïteit van de dienstverlening. De situatie wordt op de voet gevolgd en hierbij wordt uitgaan van de duiding en richtlijnen van het Rijk (ministerie VWS) en het RIVM.

In geval van een crisissituatie wordt conform de reguliere procedures van de veiligheidsregio onder leiding van de voorzitter van de Veiligheidsregio Kennemerland opgeschaald. Daarmee wordt bewerkstelligd dat alle ondersteuning die in de regio beschikbaar is om een crisis tegemoet te treden, op een gestructureerde (en beoefende) wijze kan worden aangesproken. Hiervoor worden voorbereidingen getroffen.

Havens en luchthaven

Omdat internationale reisbewegingen een cruciale rol spelen, is er speciale aandacht voor de havens in de IJmond en de luchthaven Schiphol. Inspectie van inkomende schepen (ship sanitation) is een standaardtaak van de GGD (in opdracht van de betrokken gemeenten); dit is in belangrijke mate gericht op het voorkomen van besmettingen.

Als er geïnfecteerde personen op de luchthaven aankomen, wordt er gehandeld volgens het draaiboek Infectieziektebestrijding Wet Publieke Gezondheid (WPG) Schiphol. Hierin wordt het proces van samenwerking tussen GGD Kennemerland en andere betrokken partijen beschreven. Op het moment van schrijven, is er nog geen reden voor specifieke maatregelen. Wel wordt de situatie goed gevolgd en worden draaiboeken voorbereid voor het geval aanvullende maatregelen (bijv. entry screening) geveerd zullen worden.

Capaciteitsvragen

Het bemonsteren van mensen waarvan een besmetting met het COVID-19 wordt vermoed, vraagt veel van de organisatie. Een tweetal medewerkers heeft circa twee uur nodig voor één monster.

Deze taaklast raakt snel de grenzen van wat de organisatie aan kan, temeer daar het reguliere werk over het algemeen gewoon doorgaat. Als het aantal te bemonsteren mensen toeneemt en ook bron- en contactonderzoek aan de orde is, zal dat organisatorische maatregelen bij de GGD vragen. Waar mogelijk worden reguliere werkzaamheden opgeschort, waardoor extra medewerkers van de GGD kunnen worden ingezet. Vooruitlopend hierop worden groepen medewerkers bijgeschoold op het gebied van bemonsteren. Logistieke ondersteuning wordt verzorgd door andere onderdelen van de organisatie. Zo reikt b.v. de Brandweer de komende weken de helpende hand bij het callcenter voor het beantwoorden van publieksvragen.

Verdere informatie

Via de website van de GGD Kennemerland wordt verwezen naar de altijd actuele site van het RIVM met vragen en antwoorden. <https://www.ggdkennerland.nl/nieuws/2020/01/Coronavirus>

De portefeuillehouder Volksgezondheid en de burgemeester worden met grote regelmaat geïnformeerd over de meest recente stand van zaken, zowel landelijk als regionaal.

In overleg met het bestuur van de VRK zal als daar aanleiding voor is, nieuwe informatie worden verstrekt.

Voor nu wordt aangenomen dat u volledig en naar tevredenheid bent geïnformeerd.